Lieta Nr.C33454820
Nr.C-1403-21/30
ECLI:LV:RIRT:2021:0513.C33454820.5.S

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jūrmalā 2021.gada 13.maijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese D.Liepiņa
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA „Intrum Latvia" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 10.augustā tiesā saņemts prasītājas SIA „Intrum Latvia" prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. A/ par parāda piedziņu.

Prasībā lūgts piedzīt no atbildētāja no 25.07.2016. aizdevuma līguma Nr.16191227/10aa izrietošu aizdevuma summas parādu 8609,70 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 1398,78 *euro* par laika periodu no 12.09.2016. līdz 24.03.2017., aizdevuma līguma administrēšanas maksu 17,50 *euro*, līgumsodu 53,06 *euro*, likumiskos procentus 1622,93 *euro* par laika periodu no 25.03.2017. līdz 28.04.2020., parāda piedziņas izdevumus 17,00 *euro*, valsts nodevu 667,36 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*, ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 *euro*, kā arī noteikt tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neapmaksātā pamatparāda līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 „Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punktu, Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943., 1946.pantu.

[2] Atbilstoši Civilprocesa likuma 148.pantam, atbildētājam 2020.gada 26.augustā uz viņa deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, nosakot termiņu paskaidrojumu sniegšanai 30 dienu laikā no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par celto prasību tiesā nav saņemti.

Tiesa konstatē, ka atbildētājam nosūtītais sūtījums atgriezts tiesai atpakaļ ar norādi, ka beidzies glabāšanas laiks.

Civilprocesa likuma 56.[1] panta otrajā daļā noteikts, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Ievērojot minēto, atzīstams, ka tiesas dokumenti atbildētājam ir piegādāti.

[3] Ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2020.gada 16.novembra lēmumu noteikts lietas izskatīšanas datums tiesas sēdē 2021.gada 13.maijā pulksten 10.00.

[4] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu, ar Rīgas rajona tiesas tiesneses 2021.gada 6.aprīļa lēmumu mainīts civillietas izskatīšanas veids un lietas izskatīšana noteikta rakstveida procesā 2021.gada 13.maijā, vienlaikus nosakot lietas dalībniekiem termiņu iespējamo papildu paskaidrojumu vai procesuālo lūgumu iesniegšanai līdz 2021.gada 29.aprīlim.

Lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanu rakstveida procesā paziņots, nosūtot 2021.gada 6.aprīlī informatīvu paziņojumu (prasītājai - uz elektroniskā pasta adresi, atbildētājam - uz deklarēto dzīvesvietu).

Lietas dalībnieku papildu paskaidrojumi, lūgumi, noraidījumi nedz līdz tiesas lēmumā noteiktajam datumam, nedz līdz lietas izskatīšanai rakstveida procesā tiesā nav iesniegti.

[5] Ņemot vērā to, ka visa tiesas korespondence prasītājai nosūtīta uz prasības pieteikumā norādīto elektroniskā pasta adresi, ko prasītāja lūgusi izmantot saziņai ar tiesu, un atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietas adresi, tiesa atzīst, ka puses atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.[1] pantā noteiktajam ir informētas par lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Ievērojot minēto, kā arī ņemot vērā to, ka atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību tiesai nav sniedzis, tiesa atzīst, ka ir iestājies Civilprocesa likuma 208.[1] pantā paredzētais gadījums, kad ir taisāms aizmuguriskais spriedums, un nav saskatāmi Civilprocesa likuma 208.[1] panta trešajā daļā noteiktie ierobežojumi aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Motīvu daļa

[6] Pārbaudījusi un novērtējusi prasības pieteikumu un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota, pierādīta un apmierināma.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 2.punktu, saīsināto spriedumu tiesa sastāda aizmuguriska sprieduma gadījumā, ja tiesa prasību apmierina pilnībā.

Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmā daļa noteic, ka aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta otro daļu, saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193.panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

Ievērojot minēto, tiesa sprieduma motīvu daļā iekļauj vienīgi norādes uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tā vadījusies, izspriežot lietu.

[8] Civillikuma 1402.pants noteic, ka saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Civillikuma 1511.pants paredz, ka līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums,

kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1590.pants noteic, ka "katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu [..]".

Civillikuma 1934.pants paredz, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu, aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1652.panta pirmās daļas 3.punkts noteic, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Saskaņā ar Civillikuma 1838.pantu tas, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu, "ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu [..]".

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1764.pantu, "visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji savstarpēji vienojoties [..]".

Civillikuma 1946.pantā noteikts, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Civillikuma 1759.panta 1.punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Savukārt, saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu, gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Atbilstoši Civillikuma 1717.pantam, "līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas [..]".

Civillikuma 1793.panta 3.punkts noteic, ka prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu, cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Civillikuma 1805.pants noteic, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savkārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6.panta pirmā daļa noteic, ka parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus, ja to atlīdzināšana tiek pieprasīta un nepastāv strīds par parāda esamību. Savukārt saskaņā ar minētā panta otro daļu, parāda atgūšanas izdevumiem jābūt samērīgiem un objektīvi pamatotiem. Par samērīgiem uzskatāmi parāda atgūšanas izdevumi, kas atbilst Ministru kabineta noteiktajam parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamam apmēram.

Ministru kabineta 2013.gada 29.janvāra noteikumu Nr.61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2.punkts noteic, ka parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotus parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst šādam pieļaujamam apmēram: 2.1. par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam, kurā sniegta informācija par parāda esību un aicinājums labprātīgi izpildīt kavētās maksājuma saistības, un par nepieciešamajām darbībām parādnieka faktiskās kontaktinformācijas noskaidrošanai, ja parādnieks nav sasniedzams, – kopā ne vairāk kā septiņus *euro*; 2.2. par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām – kopā ne vairāk kā 10 *euro* parāda atgūšanas procesā, līdz parādnieks izpildījis maksājuma saistības pret parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzēju vai kreditoru.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.panta pirmajā daļā noteikto, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

[10] Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai, kur noteikts, ka "pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..]", no atbildētāja par labu prasītājai piedzenama samaksātā valsts nodeva 667,36 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 *euro*.

[11] Prasītāja pieteikusi lūgumu piedzīt no atbildētāja ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 *euro*.

No lietā esošā Rīgas rajona tiesas 2019.gada 8.augusta lēmuma (lietas 16.lapa) un Tiesu informācijas sistēmas datiem izriet, ka minētie izdevumi ir radušies lietā Nr.3-12/00977-19/32 pieteikumā par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, kurš ir atstāts bez izskatīšanas.

Neviena Civilprocesa likuma norma neparedz, izskatot lietu prasības tiesvedības kārtībā, atlīdzināt prasītājam citas lietas ietvaros samaksātos ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus. Turklāt Civilprocesa likuma 406.^{6} panta trešajā daļā likumdevējs ir noregulējis jautājumu par tiesas izdevumiem, kas samaksāti tiesvedībai saistību piespiedu izpildīšanai brīdinājuma kārtībā.

Ievērojot minēto, lūgums par iepriekš norādīto izdevumu piedziņu ir noraidāms, jo ar brīdinājuma izsniegšanu saistītie izdevumi nav atzīstami par izdevumiem, kas saistīti ar konkrētās lietas izskatīšanu, tāpat tie nav uzskatāmi arī par zaudējumiem materiālo tiesību normu izpratnē.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 10.pantu, 41.panta pirmo daļu, 93.panta pirmo daļu, 96.panta piekto daļu, 97., 189.-195., 204.^{1}, 208.^{1}pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409 (bankas konts naudas līdzekļu iemaksai: AS "Luminor Bank", konta Nr.LV43RIKO0000081667899), aizdevuma summas parādu 8609,70 *euro*, aizdevuma lietošanas procentus 1398,78 *euro* par laika periodu no 2016.gada 12.septembra līdz 2017.gada 24.martam, aizdevuma līguma administrēšanas maksu 17,50 *euro*, līgumsodu 53,06 *euro*, likumiskos procentus 1622,93 *euro* par laika periodu no 2017.gada 25.marta līdz 2020.gada 28.aprīlim, parāda piedziņas izdevumus 17,00 *euro*, valsts nodevu 667,36 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 *euro*, kopā 12 391,70 *euro* (divpadsmit tūkstoši trīs simti deviņdesmit viens *euro*, 70 centi).

Atzīt SIA "Intrum Latvia" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% gadā no parāda 8609,70 *euro* par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildes dienai vai līdz dienai, kad procenti sasniedz parāda summu.

Noraidīt prasītājas lūgumu piedzīt no atbildētāja ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 *euro* apmērā.

Noteikt /pers. A/ tiesības 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas spriedumu izpildīt labprātīgi.

Prasītājs ir tiesīgs spriedumu pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Rīgas apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Atbildētājs ir tiesīgs 20 (divdesmit) dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt tiesai, kura spriedumu taisījusi, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese (personiskais paraksts) D.Liepiņa